4 Rohkeasti retkelle lähimetsään

5 Anna äänesi kuulua syksyn vaaleissa

8 Parisuhteessa ei tarvitse pärjätä yksin

Nurmijärven Seurakuntaviesti

8 | 19.8.2026

SUOMEN EV.LUT. KIRKKO
EV.LUTH. KYRKAN I FINLAND

Sofia Honkanen:

”Diakonian tehtävä on pitää toivoa yllä”

2

PÄÄKIRJOITUS

Timo Hormio ▼ PÄÄTOIMITTAJA

Pyhiinvaelluksella taivas tulee todeksi

Monta vuotta sitten tein pyhiinvaelluksen Kreikassa sijaitsevalle Athos-vuorelle.

Athos-vuori on kuulunut jo yli tuhat vuotta ortodoksisen maailman tärkeimpien hengellisten keskusten joukkoon. Olin Athoksella oikeastaan valokuvaajan työmatkalla, mutta kulkeminen pyhäksi erotetulla maalla teki siitä hyvin henkilökohtaisen.

Ensimmäisenä päivänä kuljin halki keväisen, huikaisevan kauniin maiseman halki. Päämääränä oli Pantokratorluostari. Polun korkeuserot olivat suuria ja jokaisen mäen jälkeen paljastui uusi kukkula, jokaista merenlahtea seurasi uusi poukama. Illan tullen luostari jo välkkyi laskevan auringon valossa, mutta tuntui, että päämäärä vain karkaa kauemmas.

> ”Olin saanut kokea palan taivasta.

Luostarit sulkevat porttinsa auringonlaskun aikaan, eikä kulkijaa sen jälkeen enää päästetä sisään. Ajatus ulkopuolelle jäämisestä pelotti. Kiihdytin vauhtia ja sopotin Jumalalle rukouksia, joissa pyysin päästä ajoissa perille.

Hikisenä harpoin portille aivan viime minuuteilla. Minut kirjattiin suureen vieraskirjaan ja minulle osoitettiin vuode. Kellot soittivat ehtoopalvelukseen. Rauhoittavan palveluksen jälkeen munkit ja vieraat kokoontuivat yhteiselle aterialle.

Pitkälle pöydälle oli katettu leipää, juustoa ja oliiveja. Kaikki maistui sanomattoman hyvältä.

Matkamies oli saanut kokea palan taivasta. Taivas oli tullut todeksi sielulle ja ruumiille.

Pyhiinvaelluksen ei tarvitse olla kallis matka ulkomaille. Kotimaan vanhoja pyhiinvaellusreittejä on herätetty eloon ja uusia perustetaan. Nurmijärven seurakunnalla on reitti Sääksin leirikeskuksen maastossa ja Espoon hiippakunta kehittää reittejä alueensa kirkkojen välille. Yhdessä kuljemme kohti päämäärää. ◄

Kannen kuva ▲ Joanna Lundahl

”Viime vuosi oli vähän kuin 1990-luvun lama”

Johtava diakoniatyöntekijä Sofia Honkanen näkee arkityössään sosiaaliturvaleikkausten ja työttömyyden jäljet.

Teksti: Saila Keskiaho ▼ **Kuvat**: Joanna Lundahl

”Elämme todella outoja aikoja”, **Sofia Honkanen** huokaisee työhuoneessaan Klaukkalan kirkossa. Honkanen työskentelee Nurmijärven seurakunnan johtavana diakoniatyöntekijänä.

”Viime vuosi oli vähän niin kuin 1990-luvun lama. Taustalla ovat hallituksen leikkaukset muun muassa asumistukeen ja toimeentulotukeen”, Honkanen sanoo.

Yhteydenotot seurakunnan diakoniaan kasvoivat 38 prosentilla. Honkanen arvioi, että tällä hetkellä kolme viidestä diakonian puoleen kääntyvästä tarvitsee apua taloudellisten vaikeuksien kanssa.

”Haavoittuvimmassa asemassa ovat yksinhuoltajat, jotka maksavat yksin kaikki perheen menot. Lapsiperheköyhyys lisääntyy, ja se on surullista, kun tutkimuksista tiedetään, kuinka kauaskantoisia seurauksia sillä on.”

Taloushuolet kaventavat näkymiä

Vaikea työttömyystilanne näkyy joka päivä seurakunnan diakoniassa. Erityisen huolissaan Sofia Honkanen on työtä vailla olevista nuorista. Myös pitkän työuran jälkeen työttömäksi jääneet ihmiset ottavat yhteyttä diakoniatyöntekijöihin.

Samaan aikaan elämä on kallistunut: ruoasta, sähköstä ja vedestä pitää maksaa yhä enemmän. Lasten harrastusmaksut voivat olla joillekin perheille ylivoimaisen suuria.

”Pieneltäkin tuntuvat muutokset voivat kaataa koko talouden, jos puskuria ei ole yhtään. Ihminen voi todeta, että pärjään vielä pari päivää, kun kerään palautuspulloja”, Honkanen toteaa.

Leikkaukset ja työttömyys vaikuttavat elämään hyvin monilla eri tavoilla.

”Jos koko ajan joutuu miettimään, miten saa rahat riittämään, elämä kapeutuu. Se aiheuttaa toivottomuutta ja masennusta. Taloudelliset huolet heijastuvat myös ihmissuhteisiin. On raskasta, jos joutuu sanomaan lapsille koko ajan, ettei meillä ole tähän varaa.”

Toivon ylläpitäjä

Elämän sattumanvaraisuus tulee diakoniatyössä iholle.

”Tässä työssä oppii, että ihmisen elämä voi muuttua hetkessä hänestä itsestään riippumattomista syistä”, Sofia Honkanen sanoo.

Nurmijärven seurakunnan seitsemän diakoniatyöntekijän tehtävä on yrittää etsiä ratkaisuja umpikujalta vaikuttaviin tilanteisiin. Käytännössä se tarkoittaa muun muassa keskusteluapua, rahallisia avustuksia, diakoniaruokailuja, digitukea ja velkaneuvontaa. Kasvotusten voidaan yhdessä miettiä, mihin rahat menevät ja miten ne saisi riittämään paremmin.

”Tarkistamme, että ihminen saa kaikki ne etuudet, joihin hän on oikeutettu. Mietimme, mitkä voisivat olla ilmaisia tai edullisia tapoja viettää lomaa tai vapaa-aikaa. Mutta valitettavasti leikkuri on käynyt tuettujen lomienkin kohdalla.”

Sofia Honkasen työarjessa näkyy sekin, että terveydenhuoltoon on vaikea päästä. Asiakasmaksujen korotukset saavat monet miettimään, onko varaa lähteä lääkäriin tai riittävätkö rahat lääkkeisiin.

”Meidät saa aina puhelimella kiinni, ja meille voi varata ajan. Meillä on aikaa istua alas ja kohdata ihminen”, Honkanen sanoo.

”Diakonian tehtävä on olla toivon ylläpitäjä silloinkin, kun muuta toivoa ei ole.”

Suru koskettaa koko yhteisöä

Taloushuolten lisäksi diakoniaan otetaan yhteyttä, kun ihmissuhteissa on pulmia tai kun elämässä on suurta surua.

Viime vuosi oli raskas siksikin, että silloin Nurmijärvellä tapahtui monia onnettomuuksia. Aivan vuoden 2025 alussa kuoli neljä nuorta auto-onnettomuudessa. Onnettomuus kosketti koko kuntaa.

”Pidimme heti seuraavana päivänä su-

Nurmijärven Seurakuntaviesti

Julkaisija: Nurmijärven seurakunta
Päätoimittaja: Timo Hormio. Toimitussihteeri: Saila Keskiaho.
Toimituksen sähköposti: nurmijarven.seurakunta@evl.fi
Jakelu: Kaikkiin nurmijärveläisiin talouksiin, n. 18 000 kpl
Seuraava lehti ilmestyy 16.9.2026
Ulkoasu: Timo Saarinen / www.pelagus.fi. Paino: Punamusta
ISSN 1457-795X (painettu), ISSN 2736-9110 (verkkojulkaisu)

NURMIJÄRVEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Seurakuntatoimisto:
Nurmijärven seurakuntakeskus, Kirstaantie 5–7,
ma–pe klo 9–12. Puhelin 09 8789 9670.
nurmijarven.seurakuntatoimisto@evl.fi

Hautaustoimi:
Kirstaantie 5–7, ma–pe klo 9–12. Puhelin
044 422 0503, hautaustoimi.nurmijarvi@evl.fi

Virkatodistustilaukset ja avioliiton esteiden tutkinta:
Vantaan aluekeskusrekisteri,
ma–pe klo 9–12.
Puhelin 09 830 6345.
www.vantaanseurakunnat.fi/info-ja-asiointi

Työntekijöiden yhteystiedot:
www.nurmijarvenseurakunta.fi/yhteystiedot

Facebook: nurmijarvenseurakunta
Instagram: @nurmijarvensrk

"Seurakunnan talous on hyvin hoidettu. Se tarkoittaa myös sitä, että meillä on rahaa auttaa ihmisiä taloudellisessa ahdingossa", johtava diakoniatyöntekijä Sofia Honkanen sanoo.

ruhartauden, johon osallistui 500 ihmistä, suurin osa heistä oli nuoria mustiin pukeutuneina. Hartaus kesti noin puoli tuntia, ja kun se päättyi, kukaan ei noussut lähteäkseen. Kirkossa sai olla niin kauan kuin siltä tuntui."

Tuen tarve oli todella suurta: sitä tarvitsivat muun muassa nuorten kaverit, vanhemmat, sisarukset, isovanhemmat ja opettajat.

Ilman mahdollisuutta omaan työnohjaukseen Sofia Honkanen ei jaksaisi.

"Tässä työssä on tärkeää pitää itsestään huolta. Kun kohtaa raskaita asioita, pitää ajatella: tämä ei tapahdu minulle."

Toisaalta Honkasen omat elämänkokemukset vaikuttavat siihen, miten hän työtään tekee.

"Olen menettänyt oman lapseni. Silloin kun tippuu täysin polvilleen, on hyvä, että on joku korkeampi, jonka käteen tarttua. Ilman uskoa Jumalaan en olisi selvinnyt. Oman lapsen kuoleman jälkeen en pelkää enää mitään, mitä tässä työssä tulee vastaan."

Kohti merkityksellistä työtä

Lukion jälkeen Sofia Honkanen lähti vanhempiensa jalanjäljissä kaupalliselle alalle, ja liike-elämä vei mukanaan. Vuodet kuluivat muodin ja pankkien maailmassa.

Sitten Honkasen perheeseen syntyi kuuden vuoden aikana neljä lasta. Heistä nuorimmat olivat kaksoset, jotka saapuivat maailmaan ennenaikaisesti maitopurkin painoisina.

Keskoskaapin äärellä kuljettiin tunnista toiseen ilman varmuutta lasten selviämisestä. Honkanen kahlasi sairaalapapin kanssa syvissä vesissä.

Tytöt varttuivat, ja äitiysloman aikana Honkanen alkoi miettiä vaihtoehtoa kaupalliselle alalle. Silloin hän huomasi Diakonia-ammattikorkeakoulun. Valmistujaisia juhlittiin vuonna 2001. Helsinkiläisessä Haagan seurakunnassa Honkanen vietti 18 vuotta, Nurmijärvelle hän siirtyi nelisen vuotta sitten.

"Koen työssäni syvää merkityksellisyyttä. Voin välittää kristillistä toivoa ja rakkautta. Ja kun kannan toisen ihmisen rukouksessa Jumalan puoleen, se on enemmän kuin itse voin antaa."

Hiljaisuudessa oppii rohkeaksi

Opintojen aikana Sofia Honkanen astui myös hiljaisen rukouksen tielle. Hän lähti perhearjen keskeltä hiljaisuuden retriitteihin.

"Neljän lapsen äitinä minusta oli ihmeellistä, että sain olla rauhassa ja keskittyä hengellisiin asioihin."

> "Diakonia pitää toivoa yllä silloinkin, kun muuta toivoa ei ole."

Sittemmin Honkanen opiskeli retriitinohjaajaksi. Hän pitää säännöllisesti hiljaisuuden retriittejä Nurmijärven seurakunnassa.

"Retriitit ovat oman hengellisyyden hoitamista. Menen treffeille Jeesuksen kanssa. Retriitissä kaikki on valmista ja saan itse vain vastaanottaa. Yhdessä koettu hengellinen hiljaisuus on hyvin hoitavaa."

Erään retriitin jälkeen Honkanen sai kuulla, että hänen isänsä oli joutunut sairaalaan. Hän kiirehti hiljaisuudesta suoraan sairasvuoteen vierelle.

"Isäni kuoli liian aikaisin. Mutta koin, että sain retriitistä valtavasti hengellistä voimaa. Minut valmistettiin siellä saattohoitoa varten."

Hiljaisuus on opettanut Sofia Honkaselle paljon.

"Hiljaisuudessa kuulee vain oman äänensä ja Jumalan äänen. On oltava sinut itsensä kanssa. Se antaa rohkeutta siihen, että kaikki ihmiset ovat lahjaa ja lainaa. Koskaan ei tiedä, kuinka kauan heidät saa pitää." ◄

1.9. vietetään D-päivää eli diakonian viran päivää.

Lapseni, älkää rakastako sanoin ja puheessa, vaan teoin ja totuudessa.

Ensimmäisestä Johanneksen kirjeestä

Rukous

Näytä meille tehtävämme,
näytä veljemme kärsivä,
ohjaa ymmärryksen teille,
murra tahtomme ylpeä.

Jaakko Löytty,
Siionin virsi 179

Nuorten lähetysryhmä vieraili Tartossa

Seurakunnan nuorten lähetysryhmä vieraili tänä keväänä Tartossa. Näin **Taiken Siltanen** ja **Katrinell Vaab** kertovat ryhmän toiminnasta ja matkasta Tarttoon:

”Olemme seurakunnan Nuorten lähetystyöryhmän nuoria ja pyrimme osallistamaan nuoria lähetystyön toteuttamiseen. Olemme keränneet rahaa tukemaan lasten koulunkäyntiä Thaimaan Mukdahanissa.

Ensimmäisenä kenttäretkenämme menimme Viroon Tarton kaupungin ympäristöön tutustumaan lähetystyöhön. Toteutimme lähetystyötä pienenä ryhmänä, ja teimme yhteistyötä Hollolan seurakunnan nuorten kanssa. Retkeä olivat mahdollistamassa seurakunnan nimikkolähetit, SLEY:n **Kirsi** ja **Rami Haaponiemi**.

Toimintamme jakautui kahteen päivään. Ensimmäisenä päivänä kävimme tutustumassa Tarton Paavalin kirkkoon kirkkoherra **Joel Luhametsin** johdolla. Kävimme myös Nõon vanhainkodissa sekä Puhjan kirkolla tekemässä pihatöitä. Toisena päivänä kävimme muun muassa ylösalaisintalossa ja kaupungin KGB-museossa. Illalla palasimme vielä Paavalin kirkon nuorteniltaan, jossa pääsimme osallistumaan ohjelman toteutukseen.

Meille nuorille retki oli silmiä avaava kokemus. Opimme lähetystyöstä useasta eri näkökulmasta. Toisten ihmisten tukeminen ja kristillisten yhteisöjen voimaannuttaminen lämmittää sydäntä.”

Aino Hyvämäen stipendirahaston avustukset haettavissa

Nurmijärveläinen vähävarainen 16–29-vuotias nuori voi hakea avustusta opiskeluun ja itsensä kehittämiseen.

Hakemuslomakkeita saa seurakuntatoimistosta, Kirstaantie 5–7. Voit myös tulostaa lomakkeen seurakunnan kotisivuilta: www.nurmijarvenseurakunta.fi/ajankohtaista.

Toimita täytetty hakemuslomake liitteineen 30.10. klo 12 mennessä osoitteeseen Nurmijärven seurakunta, Maria Sairanen, Kirstaantie 5–7, 01900 Nurmijärvi tai sähköpostilla maria.sairanen@evl.fi.

Kysy lisää talousjohtaja **Maria Sairaselta**, p. 050 310 1049, maria.sairanen@evl.fi.

anna
äänesi
kuulua

seurakuntavaalit
Nurmijärvellä 15.11.2026

Kuulutus äänioikeutettujen luettelosta

Nurmijärven seurakunnassa toimitetaan 15.11.2026 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet kirkkovaltuustoon.

Äänioikeutettujen luettelo on valvonnan alaisena nähtävänä seurakunnan jäsenille keskiviikkona 2.9.2026 kello 10–14 ja torstaina 3.9.2026 kello 15–19 seurakuntatoimistossa, osoite: Kirstaantie 5–7, 01900 Nurmijärvi.

Äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuiksi on merkitty kaikki viimeistään 15.11.2026 16 vuotta täyttävät kirkon jäsenet, jotka on 15.8.2026 merkitty tämän seurakunnan läsnä oleviksi jäseniksi.

Oikaisuvaatimuksen äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on luettelossa virheellinen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja jätettävä 7.9.2026 kello 16.00 mennessä seurakuntatoimistoon Kirstaantie 5–7, 01900 Nurmijärvi.

Vaalilautakunta käsittelee oikaisuvaatimuksia 1.10.2026 pidettävässä kokouksessaan.

Nurmijärvi 12.5.2026
Nurmijärven seurakunnan
vaalilautakunnan puolesta
Puheenjohtaja
Marketta Raekannas

Retkelle lu
omaan hu

Lastenohjaaja Sanna Puhakka rohkaisee perheitä ihmettelemään luontoa. Lähimetsästä on hyvä aloittaa.

Kun lähtee lapsen kanssa metsään, kannattaa pitää kaikki aistit avoimina ja antaa tilaa lasten omille oivalluksille, vinkkaa lastenohjaaja **Sanna Puhakka**. Hän on jo vuosia vienyt lapsia metsään seurakunnan metsäkerhoissa ja retkipäivissä.

Aikuisen on viisainta jättää suuret suunnitelmat ja tavoitteet kotiin. Lasten tarkat silmät löytävät ihmeellisiä asioita.

”Esimerkiksi kannot, ötökät, erilaiset kasvit, käävät ja lahoavat puut ovat lasten mielestä todella mielenkiitoisia”, Puhakka sanoo.

Metsä yllättää joka kerta. Sanna Puhakan mieleen on jäänyt erityisesti *harjulieko*, joka löytyi kerholaisten kanssa.

”Kun myöhemmin selvittelin asiaa, kävi ilmi, että se on tosi harvinainen, sitä ei ole juuri missään.”

Lapset imevät tietoa luonnosta

Into metsäretkeilyyn syttyi jo Sanna Puhakan lapsuudessa.

”Meillä oli metsä lähellä kotia. Leikimme koko ajan metsässä ja opin jo silloin, että luonnossa tulee hyvä olo”, Puhakka kertoo.

”Olen aina ajatellut, että lasten vieminen luontoon on parasta työtä.”

Kun Puhakka valmistautui ensimmäiseen metsäperhekerhoon, hän mietti, joutuuko istumaan kannonnokassa ihan yksikseen. Toisin kävi: ensimmäiselle kerralla tuli 60 osallistujaa.

Kerhoissa Puhakka haluaa kertoa erityisesti linnuista. Lapset imevät tietoa valtavia määriä.

”Opettelemme tunnistamaan erilaisia lintuja. Kun kuuluu linnunlaulua, en sano vain, että siellä laulaa lintu, vaan kerron lajin. Jos emme tunnista lintua, nauhoitamme äänen ja otamme selvää.”

Lasten korvat harjaantuvat nopeasti erottamaan eri lintujen laulut toisistaan. Eräskin kerholainen tuli kertomaan Puhakalle, että hän on kuullut uuden linnun äänen. Myöhemmin laulaja paljastui kuhankeittäjäksi.

”Ne ovat aina parhaita hetkiä, kun huomaa, että lapsi on oppinut tunnistamaan lähimetsän linnut ja osaa havaita uuden lajin.”

Uudessa retkipaikassa lapset taas huomaavat heti, että siellä kasvaa aivan toisenlaisia kasveja kuin tutuksi käyneessä retkimaastossa.

Metsään voi mennä kaikkina vuodenaikoina

Vuodenkierto tekee metsäretkeilystä joka kerta erilaista. Metsään voi mennä kaikkina vuodenaikoina.

Sanna Puhakka poimii kerholaisten kanssa elokuussa puolukoita ja viimeisiä mustikoita. Niistä syntyy näppärästi trangialla hilloa pullan päälle. Syksyn saapuessa huomio kiinnittyy erityisesti sieniin.

”Lapset oppivat hyvin nopeasti, että sieniä ei saa potkia, sillä ne ovat oravan ruokaa ja etanan koti.”

Kun maa jäätyy talven tullen, alkavat uudet leikit. Talven kauneus tuo tutun paikan aivan uuteen valoon. Hangen päällä on paljon nähtävää.

”Tarkkailemme kettujen, rusakoiden, kauriiden, oravien ja lintujen jälkiä. Etenkin kevättalvella voi hangella kulkea hämähäkkejäkin.”

Ja kun kevät koittaa, kaikki hangen alla piilleet tutut asiat ovat tallella.

onnon vipuistoon

Kuva: Unsplash

Vinkkejä metsäretkelle lasten kanssa

1. Pakkaa eväät mukaan. Jätä roskat kotiin, laita eväät suoraan eväsrasioihin.
2. Varustaudu säänmukaisilla vaatteilla.
3. Pieni lähimetsäkin riittää. Aina ei tarvitse lähteä kovin kauas ja syvälle metsään.
4. Lähde matkaan ilman suuria odotuksia. Katso, mitä kaikkea lapset keksivät. Metsässä vietetyn ajan ei tarvitse olla suunnitelmallista.
5. Ihmetelkää yhdessä kaikkea, mitä metsästä löytyy. Kaikkia kasveja tai eläimiä ei tarvitse tuntea. Jos haluatte, voitte ottaa mukaan esimerkiksi kasvioppaan, lintukirjan tai pieniä luuppeja lajien tarkkailun ja tunnistamisen tueksi.

Kuva: Saila Keskiaho

"Metsäretkelle kannattaa lähteä avoimin mielin", sanoo lastenohjaaja Sanna Puhakka.

Sanna Puhakan mielestä metsässä mielikuvitus pääsee valloilleen aivan eri tavalla kuin sisäleikeissä. Ympäristö itsessään ruokkii mielikuvitusta. Lapset heittäytyvät usein leikkimään eläinleikkejä. Lahoava puu voi muuttua leikissä eläimen liha-ateriaksi.

”Metsä on luonnon oma huvipuisto. Siellä lasten ei tarvitse taistella leluista.”

Puhakka ajattelee, että metsä on luova ja turvallinen paikka viettää aikaa lasten kanssa.

”Metsässä en koskaan pelkää, että lapsille sattuisi jotain tai tapahtuisi onnettomuuksia. Luonnossa lapsikin liikkuu taitavammin. Lapsi ymmärtää, mihin kykenee.”

Retket vahvistavat luontosuhdetta

Lapsen vieminen luontoon on Sanna Puhakan mielestä tärkeää monestakin syystä.

”Kun pienenä saa viettää paljon aikaa metsässä, luontosuhde vahvistuu iän myötä. Silloin osaa myös aikuisena suojella luonnon monimuotoisuutta.”

Toisaalta metsäretkeily tukee erinomaisesti motoristen taitojen oppimista.

”Olen niin monta kertaa nähnyt, että aluksi lapsi saattaa kompastua jokaiseen juureen, mutta parin viikon päästä jalka nousee ihan eri tavalla.”

Metsäkerhojen ohjaajat eivät koskaan auta lasta kiipeämään puuhun tai kiville, vaan lapset saavat itse kokeilla ja arvioida, mihin taidot riittävät. Yhdessä voidaan etsiä sopiva kiipeilypaikka.

”Kivien päällä tasapainottelu, puihin kiipeäminen ja kaikenlainen roikkuminen on ihan parasta leikkiä.”

Puhakka on huomannut vuosien aikana, miten valtava vaikutus metsällä on lasten olemiseen.

”Luonnossa lapset puhuvat enemmän ja ovat vapautuneempia kuin sisällä. Jos on esimerkiksi haasteita ylivilkkauden kanssa, metsässä sekin tasoittuu.”

Tutkittu tieto luonnon hyvinvointivaikutuksista tukee Puhakan havaintoja: metsässä vietetty aika tekee mielelle hyvää.

Joskus aikuiset saattavat pelätä metsää ja hyttysiä. Jotkut ovat huolissaan siitä, etteivät tunne kaikkia lajeja.

Sanna Puhakka haluaa rohkaista perheitä lähtemään matalalla kynnyksellä retkelle vaikka ihan lähimetsään. Avoimen mielen lisäksi mukaan tarvitaan hyvät eväät ja säänmukainen vaatetus.

”Huonoja kelejä ei ole olemassakaan. Lapsikin viihtyy, kun aikuinen kaivaa sadetakin mukaan.” ◄

Teksti: **Saila Keskiaho**

Anna äänesi kuulua seurakunta-vaaleissa!

Kuka voi äänestää seurakunta-vaaleissa?

Tänä syksynä pidetään seurakuntavaalit. Ennakkoon voi äänestää 3.–7.11. Varsinainen vaalipäivä on 15.11. Mutta kuka voi äänestää seurakuntavaaleissa?

Äänioikeuteen vaikuttaa kaksi asiaa. Voit äänestää seurakuntavaaleissa, jos olet Suomen evankelisluterilaisen kirkon jäsen.

Lisäksi sinun täytyy täyttää 16 vuotta viimeistään vaalipäivänä 15.11. Äänioikeuden ikäraja on siis alempi kuin esimerkiksi kuntavaaleissa tai valtiollisissa vaaleissa.

Kirkon jäsenyyden ja vähintään 16 vuoden iän lisäksi muita vaatimuksia ei ole. Voit äänestää seurakuntavaaleissa, vaikka et olisi käynyt rippikoulua tai sinua ei olisi konfirmoitu.

Nurmijärven seurakunnassa vaaleissa valitaan luottamushenkilöt kirkkovaltuustoon. He edustavat seurakuntalaisia vuosina 2027–2030.

Valtuutetut päättävät monista seurakunnan elämään vaikuttavista asioista. Siksi äänestäminen vaaleissa on erittäin tärkeää. Mieti ennen vaaleja, mitkä ovat sinulle tärkeitä asioita. Mihin haluaisit kotiseurakuntasi satsaavan tulevina vuosina? Niihin kaikkiin valtuutetut voivat vaikuttaa.

Valtuutetut päättävät, kuinka paljon seurakunta kerää kirkollisveroa ja mihin seurakunnan rahat käytetään. Heidän päätöksensä vaikuttavat siihen, millaisiin rakennushankkeisiin seurakunta ryhtyy ja millaisia avustuksia seurakunta jakaa.

Valtuutettujen kädenjälki näkyy myös monissa työntekijävalinnoissa ja tilaratkaisuissa. Heidän päätöksensä vaikuttavat siihen, mihin seurakunnan toiminnassa panostetaan ja millaista yhteistyötä tehdään eri tahojen kanssa.

Lisäksi valtuutettujen ääni kuuluu koko kirkon tasolla: heillä on esimerkiksi äänioikeus piispanvaalissa ja he saavat päättää, keitä valitaan edustajiksi kirkolliskokoukseen eli kirkon ylimpään päättävään elimeen.

Jos haluat vaikuttaa siihen, millainen yhteisö kotiseurakuntasi tulevaisuudessa on, saavu marraskuussa vaaliuurnille. Äänesi on tärkeä! ◄

Iloa ja iltapalaa erityislapsiperheille

Iloa ja iltapalaa -vertaisilta kutsuu erityislapsiperheitä yhteen. Vertaisillassa on luvassa ohjelmaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja heidän sisaruksilleen sekä ohjattua vertaiskeskustelua heidän vanhemmilleen tai lähiaikuisilleen. Sen jälkeen kaikki saavat istahtaa yhteiseen iltapalapöytään.

Ilmoittaudu mukaan viimeistään 13.9. Kerro samalla myös erityisruokavaliotoiveesi. Ota yhteyttä **Taina Rauhalaan**, taina.rauhala@evl.fi. Vertaisillan järjestävät Nurmijärven seurakunta ja Keski-Uudenmaan omaishoitajat.

Iloa ja iltapalaa -vertaisilta erityislapsiperheille to 17.9. klo 16.30–19.30 Nurmijärven seurakuntakeskuksessa, Kirstaantie 5–7.

Kuorojen syyskausi käynnistyy – mukaan kaivataan etenkin miehiä

Mies, nyt on erinomainen aika aloittaa kuoroharrastus! Seurakunnan kuorot kaipaavat erityisesti miesääniä riveihinsä.

Nurmijärven kirkkokuoro harjoittelee torstaisin klo 17–18.30 seurakuntakeskuksessa, Kirstaantie 5–7. Ota yhteyttä kuoronjohtajaan, kanttori **Julia Hyyryseen**, p. 0504658785.

Klaukkalan kirkon kuoro harjoittelee torstaisin klo 18–20.30 Klaukkalan kirkossa, Ylikyläntie 6. Ota yhteyttä kuoronjohtajaan, kanttori **Mikko Peltokorpeen**, p. 0503507743.

Työpaja kutsuu pohtimaan evankelioimista

Tule ideoimaan seurakunnassa tapahtuvaa evankelioimista! Evankelioimisen työpajassa lauantaina 19.9. pääset pohtimaan, miten seurakunta voisi yhä paremmin viedä evankeliumia eteenpäin ja tavoittaa uusia ihmisiä.

Työpaja on tarkoitettu sekä seurakuntalaisille että seurakunnan luottamushenkilöille ja työntekijöille. Mukaan mahtuu 30 osallistujaa. Työpaja toteutetaan yhteistyössä Kansan Raamattuseuran kanssa.

Ilmoittaudu mukaan 4.9. mennessä ottamalla yhteyttä **Saija Lohikoskeen**, p. 044 422 0546 tai saija.lohikoski@evl.fi.

Evankelioimisen työpaja la 19.9. klo 9–17 seurakuntakeskuksessa, Kirstaantie 5–7.

Edullista lounasta diakoniaruokailussa

Diakoniaruokailussa voit nauttia edullisen aterian. Pääset osallistumaan ruokailuun Rajamäellä, Nurmijärven kirkonkylässä ja Klaukkalassa. Ruokailut jatkuvat kesätauon jälkeen viikolla 36.

Aterian hinta on 2 euroa, alle 4-vuotiaat syövät ilmaiseksi. Aterian hinta sisältää kahvin. Jaossa on myös hävikkileipää.

Olet tervetullut diakoniaruokailuun

- maanantaisin klo 12–13 Nurmijärven seurakuntakeskukseen, Kirstaantie 5–7, alkaen 31.8.
- keskiviikkoisin klo 12–13 Klaken keitaalle Klaukkalan kirkkoon, Ylitilantie 6, alkaen 2.9.
- perjantaisin klo 11–12 Rajamäen Artturi-saliin, Patruunantie 1, alkaen 4.9.

Kirkonkylä

Nurmijärven kirkko
Aleksis Kiven tie 5

Messu sunnuntaisin elokuussa klo 11, syyskuussa klo 10. Tarkemmat tiedot seurakunnan verkkosivuilla: www.nurmijarvenseurakunta.fi.
Rauhanyhdistyksen ehtoolliskirkko la 22.8. klo 18.
Rauhanyhdistyksen kesäseurat su 23.8. klo 13, klo 15.30 ja klo 18.
Syyskauden avaus su 6.9. klo 10. Messu, uusien työntekijöiden sekä kaikkien vapaaehtoisten ja luottamushenkilöiden siunaaminen.

Kuusela
Malakiaksentie 5

Muskariperhekerho maanantaisin klo 9–11.
Kirkonkylän iltaperhekerho tiistaisin klo 17–19.30.
Kuuselan perhepäivä la 29.8. klo 10.

Nuorisotila Pratikka
Pratikankuja 3

Nuortenilta perjantaisin klo 18–21 alkaen 4.9.

Seurakuntakeskus
Kirstaantie 5–7

Kirkonkylän taaperot tiistaisin klo 9.
Kirkonkylän vauvat tiistaisin klo 13.
Esikoiset ry:n seurat su 30.8. klo 15.
Diakoniaruokailu maanantaisin klo 12–13 alkaen 31.8. Perheiden ruokailu klo 11. Lue lisää menovinkistä.
Hidas virsimaraton pe 4.9. klo 13.
Israel-ilta ti 8.9. klo 18. Vieraana Katriina Reponen.
Näkövammaisten kerho to 10.9. klo 13. Vieraana psykologi Marika Kajander HUSista.
Lähetti Pekka Jauhiaisen kiitosjuhla su 13.9. klo 15.
Viittomakielisten kerho ti 15.9. klo 18. Viittomakielinen raamatunkäännöstyö.

Ystävyyden Kammari
Kuokkalantie 2

Lähetyksen käsityöt maanantaisin klo 10–13. Ma 31.8. vieraana Pegoksen lähettipariskunta Portugalista.
Avoin kohtaamispaikka tiistaisin klo 10–12 alkaen 1.9.
Muistikahvila tiistaina 1.9. ja 29.9. klo 13.30. Syyskaudella ei ole muita muistikahviloita.
Kirkonkylän rukouspiiri joka toinen tiistai klo 19 alkaen 25.8.
Kohtaamispaikka keskiviikkoisin klo 13–17. Vetäjät Jouni ja Tommi.
Runopysäkki joka toinen perjantai klo 13. Syksyn ensimmäiset kerrat 4.9. ja 18.9.
Naisten raamattu- ja keskustelupiiri joka toinen perjantai klo 18 alkaen 11.9.
Lähetyspiiri to 17.9. klo 13.

Röykän Toimela
Männikönaukiontie 4

Röykän perhekerho tiistaisin klo 9–11.
Eläkeläisten kerho torstaisin klo 10 alkaen 3.9.

Muut tilat
Lepsämän perhekerho torstaisin klo 9–11 Lepsämän kylätalo Toukolassa, Lepsämänkaari 4.

Klaukkala

Klaukkalan kirkko
Ylitilantie 6

Messu sunnuntaisin klo 12. Tarkemmat tiedot seurakunnan verkkosivuilla. Ei messua su 6.9, syyskauden avaus Nurmijärven kirkossa.
Perheiden peli- ja leikki-ilta maanantaisin klo 17–19.30.
Vauvakerho keskiviikkoisin klo 13–15.
Musiikkia kesäillassa to 27.8. klo 19. Kanttorien yhteiskonsertti.
Messuavustajien tapaaminen su 30.8. klo 14. Uudet tervetuloa!
Kohtaamispaikka Olotupa maanantaisin klo 12–14 takkahuoneessa alkaen 31.8.
Johanneksen evankeliumin äärellä perjantaisin klo 17 alkaen 4.9. Mukana Martti Huhtinen.
Syysmiitti su 6.9. klo 16. Nuorisotyön syyskauden avajaiset. Klo 18 iltamessu nuorten kanssa.
Varhaisnuorten peli-ilta keskiviikkoisin klo 16–18.30 alkaen 9.9.
Troppon iskelmäilta ke 16.9. klo 18.

Rajamäki

Rajamäen kirkko
Patruunantie 7

Messu sunnuntaisin klo 10 alkaen 13.9. Tarkemmat tiedot seurakunnan verkkosivuilla: www.nurmijarvenseurakunta.fi. Ei messua su 6.9, syyskauden avaus Nurmijärven kirkossa.
Rukouspiiri torstaisin klo 18.
Iltamessu su 23.8. klo 18. Kesän viimeinen iltamessu Sääksissä su 30.8. klo 18.
Muskariperhekerho torstaisin klo 9–12 alkaen 27.8.
Ankkuri-ryhmä su 6.9. klo 15.
Rajamäen lähetyspiiri ke 9.9. klo 14.
Eläkkeelle jäävien siunaaminen ke 16.9. klo 18. Kakkukahvit ja infoa vapaaehtoistoiminnasta.

Artturi-sali
Patruunantie 1

Hävikkiruokajakelu ma ja ke klo 9, pe klo 11.30. Yhteistyössä Rajamäen kyläyhdistys, SPR Rajamäen osasto sekä K-Supermarket Lähde ja S-market Rajamäki.
Diakoniaruokailu perjantaisin klo 11–12 alkaen 4.9. Lue lisää menovinkistä.
Ylistyksen ja rukouksen ilta joka toinen perjantai klo 18 alkaen 21.8.
Kohtaamispaikka maanantaisin klo 10–12 alkaen 31.8.

Nuorisotila Nurkka
Patruunantie 1

Nuortenilta ke 9.9 klo 17–20.

Sääksin leirikeskus
Sääksjärventie 144

Iltatulet to 20.8. klo 17–20. Lue lisää menovinkistä.
Viittomakielisten saunailta ti 25.8. klo 17.
Sääksin saunailta ke 26.8. klo 15–20. Kesän viimeinen saunailta.
Iltamessu su 30.8. klo 18. Huonolla säällä messu on Rajamäen kirkossa.
Perheiden ulkoilupäivä ti 15.9. klo 16–20. Lue lisää menovinkistä.

Perheuutiset 31.5.–9.8.

Kastetut

- Linnea Seela Kaarina Aalto
- Josefiina Aleksandra Ahlstedt
- Salvia Anna Vellamo Alakärppä
- Paavo Toivo Villehard Bifeldt
- Milton Axel Sakari Ceder
- Johannes Mikael Ekberg
- Linus Carl-Emil Ekberg
- Josefiina Amalia Hakulinen
- Alvar Aukusti Haulos
- Emil Olavi Heinikari
- Elmer Kaspian Hietala
- Selma Iina Annikki Hilliaho
- Aarni Juhani Huttunen
- Elias Onni Matias Huuhka
- Sylvi Aino Maria Hytönen
- Alma Helmi Hannele Jokinen
- Jaana Ilmatar Jokijärvi
- Liam Lucas Lionel Kangas
- Albin Edvin Johannes Karulinna
- Onni Wilbur Kaseva
- Unto Kalervo Kiias
- Eeli Juhani Akseli Kiljander
- Ellen Minea Kilpeläinen
- Miiko Emil Koistinen
- Alva Ella Inkeri Kovanen
- Simon Evald Kuitula
- Cecilia Isabel Kujala
- Aisla Orvokki Lehtola
- Jonathan Luga
- Aapo Tapani Johannes Löfman
- Helmi Lauriina Mantikka
- Mateo Mikael Merivirta
- Teo Julius Oliver Mikola
- Seela Amalia Mutanen
- Lilja Maria Nurmilaukas
- Benjamin Vilppu Johannes Nyrhinen
- Teo Jarkko Nyyssönen-Väistö
- Luukas Sulo Tapani Närhi
- Arlo Armas Ounaslehto
- Darius Henry Villiam Paattimäki
- Ida Sofia Parikka
- Elsi Emelia Perlinen
- Elian Noel Alvar Ranta
- Varpu Aino Sylvia Rantala
- Paavo Ilmari Rasimus
- Jare Benjamin Rämö
- Aida Eeva Maria Saartoala
- Urho Nestori Sivula
- Melissa Ada Olivia Smedman
- Seelia Lilja Adelina Syrjälä
- Nelli Unelma Tarvonen
- Oscar Aaro Olavi Tasala
- Alvar Atlas Tepponen
- Ahti Eino Topias Tiainen
- Felicia Victoria Tirkkonen
- Nella Ilona Vainikka
- Mette Julia Alexandra Varonen
- Aatos Eeli Janinpoika Vepsäläinen
- Mirka Johanna Jääskeläinen Vukanovic
- Luukas Onni Olavi Vuorenmaa
- Amanda Amelie Väyrynen
- Hilla Eedit Maria Yppärilä
- Jack Elliot Åfeldt

Avioliittoon vihityt

- Tommi Santeri Grönberg ja Pihla Aurora Vasikkaniemi
- Anton Miko Johan Hämäläinen ja Suvi Tuulia Lehtonen
- Nikolai Johannes Sakari Lindblom ja Rosa Amanda Sjöblom
- Mikko Olavi Sihvonen ja Hanna Susanna Paasonen

Hautaan siunatut

- Rajamäestä Hilkka Unelma Niska 101 vuotta
- Röykästä Irja Inkeri Takala 100 vuotta
- Hyvinkäältä Pekka Niskanen 99 vuotta
- Kirkonkylästä Irma Emilia Taipale 98 vuotta
- Kirkonkylästä Asta Kaarina Saari 95 vuotta
- Kirkonkylästä Jaakko Ensio Aalto 94 vuotta
- Kirkonkylästä Aili Vilhelmiina Honkala 94 vuotta
- Hyvinkäältä Kerttu Siik 93 vuotta
- Kirkonkylästä Mauno Olavi Lehikoski 92 vuotta
- Kirkonkylästä Maila Mailis Sandberg 92 vuotta
- Valkjärveltä Reino Gunnar Kalevi Tolvanen 92 vuotta
- Klaukkalasta Väinö Termonen 91 vuotta
- Kirkonkylästä Aino Lahja Marjatta Tuominen 91 vuotta
- Perttulasta Ossi Uolevi Pennanen 90 vuotta
- Luhtajoelta Aili Mirjami Kivelä 89 vuotta
- Klaukkalasta Elma Amalia Kuismin 88 vuotta
- Lepsämästä Kirsti Seija Helena Nissi 88 vuotta
- Klaukkalasta Eine Aulikki Boström 87 vuotta
- Rajamäeltä Virpi Kyllikki Patova 87 vuotta
- Klaukkalasta Eero Harju 86 vuotta
- Klaukkalasta Pirkko Marja-Liisa Hämäläinen 86 vuotta
- Klaukkalasta Heino Matti Klasila 86 vuotta
- Kirkonkylästä Pirjo Marketta Salo 86 vuotta
- Kirkonkylästä Jorma Johannes Suonoja 86 vuotta
- Rajamäestä Raili Anneli Meriläinen 85 vuotta
- Klaukkalasta Marja Leena Turunen 85 vuotta
- Kirkonkylästä Elvi Annikki Vallo 84 vuotta
- Mäntsälästä Irma Orvokki Koponen 83 vuotta
- Lepsämästä Seija Margit Kulovuo 82 vuotta
- Rajamäestä Leena Hannele Laihanen 82 vuotta
- Kirkonkylästä Asta Kyllikki Marttinen 82 vuotta
- Klaukkalasta Matti Jouni Autti 81 vuotta
- Klaukkalasta Keijo Kullervo Juusola 81 vuotta
- Klaukkalasta Pertti Tapani Lantti 81 vuotta
- Rajamäestä Eila Marjatta Laitinen 80 vuotta
- Hyvinkäältä Tuula Kaarina Peiponen 80 vuotta
- Kirkonkylästä Anneli Tellervo Pirinen 80 vuotta
- Kirkonkylästä Kalevi Tuominen 80 vuotta
- Rajamäeltä Matti Mauri Johannes Karjalainen 79 vuotta
- Rajamäeltä Oili Helmi Anita Rantila 79 vuotta
- Kirkonkylästä Risto Kalevi Joukainen 78 vuotta
- Klaukkalasta Henry Kalevi Peltonen 78 vuotta
- Kirkonkylästä Eila Elli Annikki Säilä 77 vuotta
- Klaukkalasta Mirja Kaarina Järvinen 76 vuotta
- Klaukkalasta Eila Inkeri Nyström 75 vuotta
- Klaukkalasta Kirsti Kyllikki Huovila 74 vuotta
- Kirkonkylästä Markku Tapio Tuominen 74 vuotta
- Kirkonkylästä Sari Marketta Mäkinen 73 vuotta
- Klaukkalasta Veijo Hannes Räisänen 73 vuotta
- Kirkonkylästä Hannu Pekka Tomminen 73 vuotta
- Klaukkalasta Veijo Veikko Olavi Vatka 73 vuotta
- Klaukkalasta Ismo Kalervo Verainen 73 vuotta
- Klaukkalasta Eija Hellevi Oikari 72 vuotta
- Kirkonkylästä Ilpo Yrjö Antero Uusikari 67 vuotta
- Rajamäestä Kirsi Marja Salminen 65 vuotta
- Espoosta Kati Hannele Selvenius 61 vuotta
- Klaukkalasta Timo Juhani Pimiä 60 vuotta
- Rajamäestä Carita Eva-Kristiina Olkkonen 59 vuotta
- Klaukkalasta Jan Tage Eric Linsén 55 vuotta
- Klaukkalasta Jaana Marketta Lehtiniemi 52 vuotta
- Rajamäeltä Tomi Pekka Mikael Pitkäniemi 48 vuotta
- Kirkonkylästä Kati Marjaana Laitinen 44 vuotta

Iltatulille koko perheen voimin

Tunnelmalliset iltanuotiot syttyvät tänä syksynä Sääksissä viitenä torstai-iltana. Iltatulille on tervetullut koko perhe.

Illan aikana saat liikkua, pelailla ja touhuta yhdessä perheesi kanssa. Nuotion ääressä jutellaan, lauletaan ja herkutellaan. Voit ottaa mukaan myös omaa iltapalaa. Pukeudu sään mukaan.

Iltatulet Sääksin leirikeskuksessa to 20.8, to 24.9, to 29.10, to 12.11. ja to 10.12. klo 17–20 Sääksin leirikeskuksessa, Sääksjärventie 144.

Syksyistä ulkoilua perheille

Sääksin leirikeskuksessa vietetään perheiden ulkoilupäivää tiistaina 15.9. Ohjelmassa on erilaisia toimintapisteitä ja yhdessäoloa.

Ulkoilupäivän aikana voit ruokailla klo 17-19. Ruokailu on osallistujille maksuton. Nuotiolla voi paistaa myös omia eväitä.

Perheiden ulkoilupäivä ti 15.9. klo 16–20 Sääksin leirikeskuksessa, Sääksjärventie 144.

Sururyhmä tukee menetyksen keskellä

Oletko menettänyt läheisesi hiljattain tai lähivuosien aikana? Sururyhmässä voit jakaa suruasi ja etsiä yhdessä tietä eteenpäin. Ryhmä on suljettu vertaistukiryhmä.

Voit nyt ilmoittautua syksyn sururyhmään. Ilmoittaudu ottamalla yhteyttä **Hanna Alavaan**, p. 040 760 2607, hanna.alava@evl.fi.

Taina Haahdin uutuusdekkari sijoittuu Nurmijärven maisemiin.

Kirja kainalossa syksyyn

Toimitussihteeri suosittelee syyslukemista.

Murha kirkonkylällä

Pohjois-Amerikassa uraa luonut kriminalisti Lare Kivelä palaa vanhoille kotinurkilleen Nurmijärvelle selvittämään murhaa. Tapaus liittyy tiiviisti kymmenien vuosien takaiseen teinitytön murhaan. Samalla monet menneisyyden haavat nousevat uuteen valoon. **Taina Haahdin** *Koti*-dekkari avaa vahvasti Nurmijärvi Noir -sarjan.

Kerronta pitää lukijan tiukasti otteessaan: Haahti pudottelee tietoa hitaasti ja luo kutkuttavan jännitteen. Romaanissa on voimakas paikan tuntu. Sitä lukiessaan voi kulkea Nurmijärven kaduilla ja nähdä sekä nykyisiä että jo kadonneita rakennuksia.

Jännittävien käänteiden lisäksi Haahti kuvaa kauniisti kotiin palaamisen iloa ja haikeutta. Vanhassa kotikunnassa nykyhetki ja todeksi eletyt muistot limittyvät, mutta niistä voi syntyä myös jotain uutta.

Taina Haahti: Koti. CrimeTime.

Sanat eivät katoa

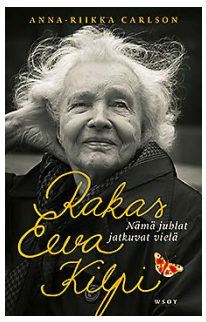

Kesäkuussa edesmenneen **Eeva Kilven** (1928–2026) runot ovat käyneet monille rakkaiksi, ja niihin voi sukeltaa yhä syvemmälle **Anna-Riikka Carlsonin** sanojen läpi. Carlsonin *Rakas Eeva Kilpi. Nämä juhlat jatkuvat vielä* on jotain elämäkerran ja rakkaalle ystävälle kirjoitetun kirjeen väliltä.

Kahden eri sukupolven edustajan ristiin valottuvat elämät avaavat yhteyksiä ja toisaalta korostavat sitä, mikä kaikki on vuosien aikana muuttunut. Kilven omat sanat alkavat hapertua, mutta Carlson kannattelee niitä. Rakkaus sanoihin ei sammu, vaikka osa niistä unohtuisikin.

Anna-Riikka Carlson: Rakas Eeva Kilpi. Nämä juhlat jatkuvat vielä. WSOY.

Kuinka Louhesta tuli Louhi

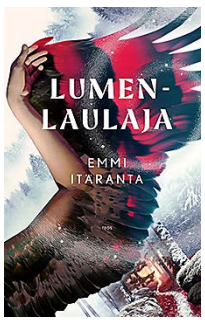

Emmi Itäranta on kutonut *Lumenlaulaja*-romaanissaan lumoavasta kielestä uudelleen *Kalevalan* Louhen tarinan. Rinnalla kulkee myös **Elias Lönnrotin** elämä.

Raskaat elämänvaiheet ja mahdottomat valinnat kasvattavat Louhesta väkevän johtajan. Pyörteinen juoni ja voimakkaat luontokuvaukset jättävät lukijaan syvän jäljen.

Emmi Itäranta: Lumenlaulaja. Teos.

Puolijuoksua halki kirjan

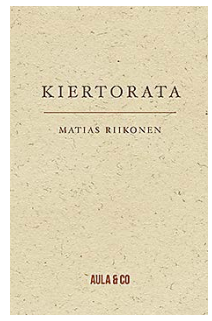

Matias Riikosen *Kiertorata* on ohut mutta painava kirja. Se seuraa kahden junasiivoojan, Maarian ja Tarkanin, yhtä työvuoroa.

Erityisen teoksesta tekee asettelu: sivun ylälaidassa kulkee Maarian, alalaidassa Tarkanin ajatuksenjuoksu. Erillisiä lukuja ei ole, vaan teksti etenee hengästyttävästi alusta loppuun kuin juna.

Puoliksi juotuja kahvikuppeja kerätessään ja sitkeitä tahroja hinkatessaan Maaria ja Tarkan ehtivät ajatella suuria ja pieniä, tuhoisaa kertakäyttökulttuuria, matkustajien käytöstapoja ja kulttuurien eroja.

Matias Riikonen: Kiertorata. Aula & Co.

Kilvoittelijan rehelliset päiväkirjat

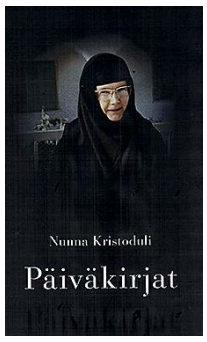

Lintulan luostarissa kilvoittelut nunna **Kristoduli** (1945–2020) kirjoitti läpi elämänsä päiväkirjaa. Kristodulin sisarusten toimittamat päiväkirjat ovat aarre ja matkasauva kaikenlaisille kristityille.

Päiväkirjoista kuvastuu älykäs, tarkkasilmäinen ja sopivissa paikoissa kriittinen ihminen, joka on juurtunut syvälle rukoukseen ja luostarikilvoitukseen. Erityisen kaunista on, miten Kristoduli kirjoittaa omista varjoistaan ja heikkouksistaan. Myös ilo ja huumori pilkahtelevat useasti päiväkirjan lehdillä.

Nunna Kristoduli: Päiväkirjat. Lintulan luostari.

Kaksossiskojen eriävät polut

Kaksossiskot, toinen elää tummaihoisena, toinen tekeytyy valkoiseksi. **Brit Bennettin** romaanin *Mikä meidät erottaa* jännite kantaa koko romaanin matkan. Naisten erilaiset valinnat ja valheessa eläminen ulottuvat myös tuleviin sukupolviin.

Bennettin kerronta katkeilee ja koukuttaa lukijan. Se kysyy kipeitä kysymyksiä identiteetistä, minuudesta ja siitä, millaisin silmin katsomme toisiamme, millaisiin lokeroihin toisiamme ahdamme.

Brit Bennett: Mikä meidät erottaa. Tammi.

Saila Keskiaho

KOLUMNI

Päivi Vuolle ▼ perheneuvoja

Omaa kumppania on lupa tarvita

Kenelle soitat, kun autonrengas puhkeaa kesken matkan? Kuka jakaa kanssasi ensimmäisenä jonkin uutisen, ilon tai surun, sinua koskettaneen hetken tai työpäiväsi tunnelmia?

Parisuhteessa elävien vastaus lienee usein oma kumppani. Jotkut tukeutuvat pikemminkin ystäväänsä, työtoveriinsa, omiin lapsiinsa tai vanhempiinsa. Parisuhteen lisäksi tarvitsemme toki myös muita ihmissuhteita. Mihin kaikkeen sinä tarvitset muita ihmisiä?

Parisuhteen yhtenä keskeisenä kulmakivenä pidetään molemminpuolista saatavilla oloa. Omaa kumppania on lupa tarvita. Ei ainoastaan silloin, kun autonrengas puhkeaa, vaan myös pelkoja, unelmia, häpeää tai surua jakaessa.

Entä jos tuletkin ohitetuksi, syyllistetyksi tai vähätellyksi puolison taholta? Uskallatko paljastaa kumppanillesi itseäsi, pyytää apua tai itkeä avuttomana?

Moni miettii sisimmässään näitä kysymyksiä ja on valitettavasti saanut kokea syvääkin yksinjäämistä parisuhteessaan, kun on pyytänyt apua tai jakanut tuntojaan. Hammasta purren on mentävä eteenpäin: yksin pärjäämisen vahva eetos kolkuttelee ihan jo suomalaisittain takaraivossa.

Parisuhteen rakkaus tarvitsee turvaa pysyäkseen elävänä ja molempia kumppaneita hoitavana. Yhteyttä voi omalta osaltaan rakentaa sanoittamalla omia tarpeitaan syyttämättä ja arvostelematta kumppania. Voi sanoa vaikka: Minulle olisi tärkeää, jos pystyisit hetkeksi asettumaan kuulolle. Tai: Oloni on nyt tosi vaikea, tarvitsisin pitkän halauksen. Aina voi myös kysyä: mitä meidän suhteellemme kuuluu?

Kohtaamattomuuden kolhuissa ja yhteyden puutteen jatkuessa me perheneuvojat tarjoamme tukea omalta osaltamme. Usein on avuksi, kun pariterapian ammattilainen asettuu rinnalle ajattelemaan, mitä suhde tarvitsisi. Entä mitä sen osapuolet tarvitsisivat yksilöinä?

Arjen hektisyydessäkin on mahdollista oppia tunnistamaan, miten itse toimii, tehdä korjausliikkeitä ja pyytää vilpittömästi anteeksi. Aina emme osaa, ymmärrä tai halua. Voisiko siitäkin kaikesta oppia puhumaan? ◄